

[Udenrigsministeren.]

Jeg anmoder folketinget om at give forslaget en hurtig og velvillig behandling, således at Danmark i nær fremtid kan ratificere de to FN-konventioner.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til boligministeren af Wilhelm m. fl.

(Forespørgsel nr. V. Anmeldt 19/11 76).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Forhandling om udenrigsministerens redegørelse af 16. november 1976 (om regeringens Afrikapolitik).

(Redegørelse nr. II).

Formanden:

Taletiden er 15 minutter for ordførere og 5 minutter for andre medlemmer i første omgang.

Robert Pedersen (S):

Den socialdemokratiske gruppe er meget taknemlig for denne debat, der rummer så uendelige perspektiver, en debat, i hvilken partierne kan ride deres holdning op og være med til at afstikke de linjer, som skal præge vores politik fremover for Afrika. Vi har kun den frygt, at en udenrigspolitisk debat kan skeje ud til mere at gælde indvortes brug end at dreje sig om de principper, som skal gælde for vores politik over for det store kontinent.

Vi er også meget tilfredse med udenrigsministerens redegørelse; den røber, at der er kontinuitet i dette lands Afrikapolitik under skiftende regeringer, og det kan vi kun udtrykke vores glæde over.

Der er tre hovedforhold, som man skal tage i betragtning, når man vil diskutere Danmarks forhold til Afrika. Det første er, at vi her som andre steder har fulgt universalitetsprincippet med at anerkende rent faktisk eksisterende regeringer. Jeg vil gerne meget klart sige, at vi ikke følger, at dette lands holdning over for Transkei er noget brud på dette princip. Vi betragter Transkei som en lydstat, som ingen nation har taget skridt til at ville anerkende indtil

nu. Det har også vakt betydelig opsigt i den engelsktalende verden, at et par af deres kendteste skuespillere dagen før den såkaldte uafhængighed kom til at være kritiske over for denne på scenen, hvorefter de blev arresteret.

Når vi taler om universalitetsprincippet, skal vi nok være lidt forsigtige med ikke for snævert at forsøge på at få vore værdinormer til at passe til det afrikanske kontinent eller spørge os selv, om dettes forfatninger er i overensstemmelse med det samfundssyn, vi har, om der er tale om marxistiske eller ikke-marxistiske nationer. Vi har her at gøre med et kontinent, hvor flertallet af nationer er ved at udvikle sig fra dyb fattigdom frem mod industrialiserede stater, og derfor følger udviklingen rent faktisk andre baner end dem, vi kender. Vi kan kun glæde os over, at vi i går aftes i radioen kunne høre, at republikken Angola er blevet optaget i De Forenede Nationer som medlemsstat nr. 146. Jeg synes, vi har lov til at hævde, at vores udenrigspolitik i nogen grad har medvirket hertil.

Det andet hovedsigte er vor handel, som i de senere år i eksporten er steget fra 1,5 mia kr. til 1,7 mia kr. om året. Der er tale om et betydeligt afsætningsmarked for danske varer. Her griber vores afsætningspolitik jo ind i det samarbejde, som er organiseret inden for EF, hvor de tre konventioner, Lomékonventionen, Mahgrebkonventionen og Machreckkonventionen, alle har til hensigt at øge samhandelen, at åbne for afrikanske varer og endvidere at yde bistand.

På det handelsmæssige plan har der været en mindre skønhedsplet for nylig, idet der i Ghana er sket en konfiskation af dansk ejendom, om hvilket man forhandler; også her bliver vi bakket op af vores partnere inden for De europæiske Fællesskaber.

Det tredje overordnede princip er princippet om vores u-landshjælp, som kun anfægtes fra en enkelt side. Da præsident Nyerere fra Tanzania i foråret talte i landstingssalen, understregede han meget klart, at han, når han var i en velfærdsstat som den danske, følte, at et princip som det, vi bruger: at beskatte de rige til at hjælpe de fattige, var et princip, som også burde følges i det internationale samfund, og han fjædede også til – hvad jeg gerne vil gøre til mine ord – at med de lave råvarepriser, der er, hvor man i mange tilfælde underbetaler u-landene, er der faktisk ikke tale om nogen egentlig, reel u-landshjælp.